

OŽIVENÍ U PACIENTA S CHRONICKOU SCHIZOFRENIÍ

MUDr. Dana Bakešová

Psychiatrická léčebna Bohnice, Praha

Je prezentována krátká kazuistika pacienta deset let hospitalizovaného na psychiatrii, který trpí závažnou duševní chorobou, chronickou paranoidní schizofrenií, s emoční oploštělostí, abulií a autismem. Přidáním aripiprazolu ke stávající antipsychotické depotní terapii došlo u pacienta po mnoha měsících neměnnosti k oživení emočních projevů.

Psychiat. pro Praxi, 2008; 9(3): 137

Kazuistika

Dnes 36letý muž, svobodný, invalidní důchodce, vyučený prodávčem ovoce a zeleniny, je již 10 let hospitalizován v PL Bohnice. Ve svých 26 letech pod vlivem paranoidních bludů zabil otce, psa a vážně zranil matku. Pro nepřítelnost bylo zastaveno trestní stíhání a má soudem nařízeno ochranné psychiatrické léčení.

Rodinná anamnéza

Matčina sestra spáchala sebevraždu léky.

Osobní anamnéza

Předčasný porod, v 8. měsíci, kříšen. Vývoj pouze s opožděnější motorikou. Odvápňení kyčle – m. Perthes, Gilbertova nemoc. Operace varixů.

Kuřák, příležitostně se napil alkoholu, ojedinělá zkušenost s marihuanou.

Sociální anamnéza

Vyučený prodáváč, pracoval jako dělník, uklízeč. Svobodný, bezdětný, sexuální zkušenosti hledal v erotickém salonu.

Psychiatrická anamnéza

Ve svých 21 letech se začal špatně soustředit, byl neschopen cílevědomé činnosti, selhal v zaměstnání jako dělník i uklízeč, měl dojem, že je pozorován. Vyhledával společnosti, kde se meditovalo, navštívil též léčitele, u něhož se dozvěděl, že má „za-

blokování pilota“, mozek mu funguje jen na 30 %, nemá energii v levé polovině těla. Ve společnosti měl pocit, že se ztrácí, „že to není on“. Měl dojem, že je napojen na jiné lidi, a to přes genitál a konečník, zároveň slyšel hlas, který mu to vyčítal. Ve svých 24 letech byl měsíc hospitalizován na psychiatrii, propuštěn s diagnostickou úvahou o dekompenzaci schizoidní osobnosti, diferencially diagnosticky bylo zvažováno počínající schizofrenní onemocnění.

Ke druhé hospitalizaci došel ve svých 26 letech, čemuž předcházelo zhoršování psychického stavu, odmítal komunikovat, odmítal i meditace, pseudofilozofoval, měl opět pocit napojení na známého, který ho „energeticky využívá“, měl pocit, že ho rodiče v dětství sexuálně zneužívali, že „po něm jdou“, že ho chtějí zabít. V bytě rodičů je pak napadl, otec nepřežil, matka byla 4 měsíce hospitalizována, dodnes se potýká s posttraumatickou stresovou poruchou. Zranění podlehl i pes, kterého považoval za astrální obludu.

Nynější onemocnění

Během desetileté hospitalizace se potvrzuje vývoj do chronicity psychotického onemocnění. Je emoční plochost, autismus, abulie, s občasnými rudimenty bludné produkce, omezení koncentrace na filozofické systémy a malý zájem o všední realitu.

Vystřídal veškerou škálu (neuroleptické) antipsychotické medikace – p.o., injekční – depotní. V posledních 3 letech byl zcela stažen, bez zájmu

o okolí, odmítal návštěvy matky, která jediná udržuje s pacientem kontakt.

K depotní antipsychotické terapii byl přiřazen aripiprazol, v dávce 10 mg, postupně 15 mg na den. U pacienta došlo k oživení mimiky, začal o sebe více dbát, začal rozepisovat dopisy někdejšími kamarádům, příbuzným, včetně matky. Dopisy byly obsahově chudé, krátké, vyjadřující, že má adresáty rád, většinou se vrátily jako adresát neznámý.

Závěr

Chronicky probíhající schizofrenie u mnoho let (10) hospitalizovaného invalidního důchodce vede k prohlubujícímu se defektu osobnosti, ochuzení zájmu, kognitivnímu deficitu. Po přiřazení aripiprazolu k depotní terapii 2 amp. Fluanxolu á 14 dní došlo k oživení emoční složky. Začal se zajímat o okolí, o vlastní hygienu a projevil snahu o obnovení kontaktů.

I když samotné oživení v kladném slova smyslu nemělo dlouhého trvání (cca 3 týdny), v terapii aripiprazolem třetí měsíc pokračujeme. Zatím se tato kombinace jeví jako nejúčinnější. I následně verbálně projevované negativní emoce jsou vítané po dlouhých měsících netečnosti a plného stažení se do sebe.

MUDr. Dana Bakešová

Psychiatrická léčebna Bohnice

Ústavní 91, 181 00 Praha

e-mail: dana.bakesova@plbohnice.cz